

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság a Vágóállat- és Hús Termékτανács (Budapest), Gazdasági Versenyhivatal alperes ellen verseny ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében meghozta az alábbi

Í t é l e t e t:

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy az Illetékհivatal külön felhívására – az ott megjelölt időben és módon – fizessen meg 15.000,- forint le nem rótt kereseti illetéket.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy jelen ítélet kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg alperesnek 20.000 (húszezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Fővárosi Ítéltáblához, melyet jelen bíróságnál lehet 3 példányban benyújtani.

I N D O K O L Á S

A bíróság a következő tényállást állapította meg.

A felperesi Termékτανács Elnöksége (VHT) 2003.06.05. napján hozott 66/2003-as határozatában úgy döntött, hogy az ajánlott tőkehús átadási ár az Árbizottság által meghirdetett élőár átlagának 2,1-es szorzóval számított értéke, míg a 67/2003-as számú határozata szerint, aki nem tartja be a fenti rendelkezést, az nem kap VHT igazolást.

A Termékτανácsban és Elnökségében mind a termelők, feldolgozók, forgalmazók és – szimbolikusan – a fogyasztók is képviselve vannak.

A felperesi VHT elnöke 2003 június 20-i levélben kérte az érdekképviselői szervek vezetőit, hogy az érintetteket a döntésről tájékoztassák.

A húsipari vállalatok vezetőinek olyan levelet küldtek el 2003.07.01-jén, amelyben azt közölték, hogy ezen határozatok be nem tartása elsősorban etikai kérdés, amely a támogatásokra vonatkozó szankcionálást nem von maga után.

Az alperesi versenyhatóság eljárást indított felperesi termékτανáccsal szemben, és 2003. július 8. napján ideiglenes intézkedéssel elrendelte a 67/2003-as határozat visszavonását, amelyet 2003. július 14-én a felperesi VHT visszavont. Az eljárás során felperes azzal védekezett, hogy a meghatározott ajánlott ár a szakmában ismert általánosan elfogadott mérték, melynek

megjelölése a piacra hatással nem lehetett. Az alperes törvényi kötelezettsége a piaci folyamatok megfelelő keretek között tartása. Másodlagosan kérte a Tpv. 17. § (1) c.) pontja alapján történő mentesítést. A kiszabni tervezett bírsággal kapcsolatosan előadta, hogy alperes nonprofit szervezet, melynek haszna a perbeli határozatokból nem keletkezik.

Az alperesi versenyhatóság Vj-112/2003/27. számú határozatában megállapította, hogy felperes mindkét döntése alkalmas volt a verseny korlátozására, kötelezte felperest a 66/2003-as határozat visszavonására, valamint 1 millió Ft bírságot szabott ki vele szemben.

A határozat megállapította, hogy az Art. nem adott felhatalmazást a felperesi Terméktanácsnak az ár meghatározására, ezért felperes magatartása a Tpv. alapján vizsgálható.

A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. Törvény (továbbiakban Tpv.) 2. § a.) pontjára alapozta megállapítását, mivel álláspontja szerint, a két határozat együttesen minimum árat jelent, tekintve, hogy kizárja magát a támogatásokból az, aki az árat nem alkalmazza.

Az alperes a 67/2003-as döntés esetén a visszavonást nem alkalmazta, tekintve, hogy az ideiglenes intézkedés hatására visszavonásra került.

Ezen túlmenően a 66/2003-as döntést önmagában is jogsértőnek tekintette, mivel az a piaci szereplők árpolitikáját – a közlés folytán – befolyásolni képes lehet. Ezen határozat visszavonását a jogsértés megállapítása mellett elrendelte.

A felperes védekezésével szemben kifejtette, hogy ha a megadott szorzószám még az objektív piaci árat tükrözte is, az csak statikusan eshetett egybe a piaci árral, mivel a húsfeldolgozás minden költsége, nem változhat arányosan az élőhús árával. Önmagában a szorzószám közlése egyébként erősíti a piaci szereplők magatartásának összehangolását, így azok független kialakítását veszélyezteti.

A mentesítés iránti kérelmet azért nem fogadta el, mert csak a Tpv. 17. § a-d. pontjaiban foglalt feltételek konjunktív fennállása esetén van erre lehetőség, márpedig felperes az eljárás folyamán – tájékoztatás ellenére – nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, nem kérte a tárgyalás elhalasztását. Kifejtette továbbá, hogy az a tény, hogy ideiglenes intézkedés keretében nem vonatta vissza a 66/2003-as határozatot, az nem mentesítés a jogsértés következményei alól.

A bírság összegét arra tekintettel állapította meg, hogy az árkartell a legsúlyosabb törvénysértésnek minősül, ugyanakkor annak hatása érdemben nem jelent meg az árakban, tekintettel arra is, hogy felperes már az ideiglenes intézkedést megelőzően tett lépéseket a minimál ár megszüntetésére. Utalt arra, hogy a nonprofit jelleg nem mérvadó a bírság kiszabásakor, mivel annak alapja a tagok nettó árbevétele.

Felperes pontosított keresetében kérte a határozat hatályon kívül helyezést, másodlagosan a bírság mérséklését, valamint perköltség megállapítását.

Előadta, hogy a 67/2003-as határozat visszavonásra került, egyik határozatnak sem volt semmilyen érdemi hatása a piacra. A 2,1 szorzó a minimális gazdaságossági arány,

függetlenül a termelési körülményektől és költségektől. A határozat 16. pontjára hivatkozva kifejtette, hogy nem volt semmilyen akadály, kényszerítő erő eltérő árak alkalmazására.

A határozatok meghozatala egyébként indokolt volt, mert a piaci egyensúly felbomlott, az áruházláncok árleszorító hatása és az élőár közötti csekély árrés mellett a feldolgozók veszteségesen termeltek. Mindez végső soron olyan árualaphiányhoz vezetett volna, ami a fogyasztói árakat növelte volna hosszú távon. Sétélmezte, hogy semmilyen fellépést nem tapasztalt az áruházláncok kartelljével, és gazdasági erőfölénnyel történő visszaélésükkel szemben, amely mélypontra juttatta az egész ágazatot.

A felperes non-profit szervezet, az intézkedésből senkinek nem keletkezett kára, se haszna.

Alperes ellenkérelmében kérte felperes keresetének elutasítását, és felperes perköltségeiben történő elmarasztalását. Érdemben a határozatában foglaltakat fenntartotta.

A bíróság megállapította, hogy a felperes keresete alaptalan.

A felek között nem volt vita abban, hogy az Art. vonatkozó rendelkezései szerint az eladási ár meghatározásra a felperesi Terméktanácsnak nem volt jogszabályi lehetősége, ezért a Tptv. Rendelkezései jelen ügyben relevanciával bírhatnak.

A Tptv. 11. § (1) bek. értelmében: „Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.”

Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése értelmében ez a tilalom vonatkozik különösen: a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására.

A bíróság osztotta azon alperesi érvelést, hogy az eladási árak perbeli meghatározása verseny korlátozására alkalmas volt.

A felperes által felhozott körülmények ugyan indokolhatták a perbeli döntés meghozatalát célszerűségi szempontból, de ez nem változtat azon a tényen, hogy a felperesnek nem volt jogi lehetősége döntenie az eladási árról.

A tőkehús árának akárcsak ajánlott közzététele is kétségtelenül azzal az eredménnyel járhat, hogy a felperesi álláspont szerinti veszteséges üzemek, bízva a felperes, mint köztestület piacszabályozó szerepében, és abban, hogy a versenytársak is így tesznek, hallgatólagosan ezen árat kezdik el alkalmazni. Ezért a 67/2003 döntés visszavonását követően a szankcionálás elmaradása nem mentő körülmény.

Elég a jogsértés megállapításához az is, ha csak versenykorlátozó hatást válthat ki a meghozott döntés, ehhez képest irrelevánsak azon felperesi érvek, hogy tényleges hatást nem váltottak ki a döntések.

A bíróság rá kíván mutatni továbbá, hogy minimális gazdaságossági szorzószám változó piaci viszonyok között, annak dinamikájában nem létezik. Mivel a 66/2003-as határozat határozatlan időre szól, ezért az már középtávon is magában rejtette a versenyt korlátozó hatás lehetőségét.

Megjegyzi továbbá a bíróság, hogy az alperesi versenyhatóság feladata és hatásköre annak eldöntése, hogy a fogyasztók érdekeit rövid, közép, vagy hosszú távon kívánja-e védeni. Ugyanis bár igaz az, hogy az árualap csökkenése középtávon a fogyasztói árak emelkedéséhez vezethet, azonban hosszú távon a versenyképtelen húsfeldolgozó üzemek tönkremenetele a gazdasági verseny hatékonyságát növeli, az egészséges gazdasági szerkezet kialakulását segíti elő, melyben a hagyományos veszteséges iparágak felszámolódnak, míg a technológiaigényes dinamikus iparágak megerősödnek (természetesen sok más tényezőtől függően). E kérdés nem jogi hanem gazdasági-társadalmi, illetve ipar és gazdaságpolitikai szempontú megítélés alá esik, melyet a bírósági felülvizsgálat során megvalósuló törvényességi kontroll keretében – hatáskör hiányában – értékelni nem lehet.

Ami a bírság kiszabását illeti a bíróság úgy találta, hogy az alperesi hatóság jelen ügyben megfelelően a Tptv. 78. § (2) bekezdése körében foglalt mérlegelési szempontok szerint döntött, a jogsértés jellegére tekintettel méltányos és arányos bírságot határozott meg.

Mindezekre tekintettel a bíróság a felperes keresetét a Pp. 339. § (1) bek. alapján elutasította.

A bíróság a perköltség és az illeték viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM. Rendelet 13 § (2) alapján, a perköltség mértékéről 32/2003 (III. 30.) IM rendelet 3. § (3) bek. alapján rendelkezett, az illeték mértékéről pedig az Itv. 43. § (3) bek. alapján döntött.

Budapest, 2004. március 25.

Jogerős: 2004. április 30.